

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ตลาดนัดสวนจตุจักรเป็นหนึ่งในสถานที่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นิยมเข้ามาท่องเที่ยวมากเป็นลำดับต้นๆของสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศ โดยตลาดนัดจตุจักรเป็น ตลาดนัดที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่รวบรวมสินค้ามากมายจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ มีสินค้าหลากหลายชนิด ให้เลือก สำหรับตลาดนัดจตุจักรมีจำนวนแผงค้าทั้งหมดมากกว่า 8,000 แผงค้า แบ่งเป็น 27 โครงการ มีสินค้า 8 ประเภท ได้แก่ ผักและผลไม้ เสื้อผ้า สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ อาหารปรุง อาหารสำเร็จรูป อาหารสด และเบ็ดเตล็ด เมื่อรวบรวมร้านค้าทั้งหมดในพื้นที่สวนจตุจักร มีร้านค้ารวมทั้งสิ้น 10,988 ร้าน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2551) จึงส่งผลให้ในตลาดนัดสวนจตุจักรมี กระแสเงินสดไหลเวียนอยู่เป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายสินค้าและบริการจาก นักท่องเที่ยว และร้านค้าภายในตลาดนัดสวนจตุจักร หรือบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ดังนั้นสถาบันการเงินต่างๆจึงมีความต้องการที่จะเข้าไปเปิดช่องทางธุรกิจเพื่อให้บริการแก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายในตลาดนัดสวนจตุจักร

อาณาเขตของตลาดนัดจตุจักร

ทิศเหนือ	จรด สวนสาธารณะ(สวนจตุจักร) ถนนกำแพงเพชร
ทิศใต้	จรด ถนนกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	จรด ถนนพหลโยธิน (ถนนกำแพงเพชร)
ทิศตะวันตก	จรด ถนนกำแพงเพชร 2

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งตลาดนัดจตุจักร

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสถานที่ประกอบอาชีพค้าขายในทำเลที่เหมาะสม เป็นครั้งคราว โดยเฉพาะสินค้าประเภทพืชผักผลไม้ที่เกษตรกรผลิตขึ้นเอง แล้วหาตลาดจำหน่ายไม่ได้ การนำสินค้ามาจำหน่ายตลาดนัดเป็นการช่วยฝึกฝนให้เป็นช่องทาง และนำประสบการณ์ในอาชีพค้าขายต่อไป

2. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยการรวมสินค้าหลายๆประเภทไว้ ณ สถานที่เดียวกัน ผู้ซื้อไม่ต้องเดินทางไปซื้อสินค้าหลายชนิด ในที่หลายแห่งช่วยประหยัดเวลาและค่ายานพาหนะ

3. เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

4. เพื่อรองรับพ่อค้าแม่ค้าที่เคยจำหน่ายสินค้า ณ ตลาดนัดสนามหลวงเดิม นำสินค้ามาจำหน่ายให้แก่ประชาชนผู้สนใจ

ตลาดนัดจตุจักรสามารถเดินทางไปได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นทางรถเมล์ รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถแท็กซี่ รถยนต์ส่วนบุคคล โดยตลาดนัดสวนจตุจักรจะมีการเปิดดำเนินงานตั้งแต่

- วันพุธ – วันพฤหัสบดี เวลา 6.00 น.- 18.00 น. เป็นตลาดขายพืช และดอกไม้
- วันศุกร์ เวลา 6.00 น.- 18.00 น. เป็นตลาดขายส่ง
- วันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 6.00 น.- 18.00 น. เป็นตลาดขายสินค้าทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้ได้สนใจศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวต่างชาติ และร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่คาดว่าจะมีการมาทำธุรกรรมทางการเงินค่อนข้างมาก ธนาคารจึงเล็งเห็นถึงโอกาสที่ธนาคารจะไปเปิดสาขานาคาร สำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีบริการทางการเงินหลากหลายประเภทผ่าน ตู้ ATM อากิเซ็น ฝาก ถอน โอน และบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

จากผลสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2551 พบว่ามีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในตลาดนัดสวนจตุจักรเป็นร้อยละ 27.28 จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด และมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในตลาดนัดสวนจตุจักรเป็นร้อยละ 9.17 จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด หากดูในภาพรวมแล้วจะพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติมีความนิยมเข้ามาท่องเที่ยวในตลาดนัดสวนจตุจักรอยู่ในอันดับ 4 (ร้อยละ 21.42) จากจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม 13 แห่ง (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2551

จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยว

ลำดับของสถานที่ ท่องเที่ยวในจังหวัด	ร้อยละของจำนวนผู้เยี่ยมชม			จำนวนผู้เยี่ยมชม(คน)		
	ไทย	ต่างประเทศ	รวม	ไทย	ต่างประเทศ	รวม
ห้างสรรพสินค้า	54.88	4.89	38.71	26,699,217	1,137,263	27,835,235
วัดพระแก้ว	29.86	15.93	25.35	14,526,943	3,704,827	18,228,448
วัดโพธิ์	5.06	56.78	21.79	2,461,699	13,205,277	15,668,555
สวนจตุจักร	27.28	9.17	21.42	13,271,768	2,132,659	15,402,499
สนามหลวง	14.32	2.69	10.56	6,966,705	625,611	7,593,389
เขาวราช	2.45	26.78	10.32	1,191,929	6,228,202	7,420,812
ถนนข้าวสาร	4.08	8.79	5.60	1,984,927	2,044,283	4,026,797
สวนสัตว์เขาหิน	6.61	1.28	4.89	3,215,777	297,689	3,516,257
ประตูนํ้า	4.60	5.45	4.88	2,237,908	1,267,502	3,509,066
ศาลหลักเมือง	5.46	0.00	3.70	2,656,300	0	2,660,562
วัดอรุณ	1.58	7.19	3.39	768,673	1,672,172	2,437,650
ถนนสีลม	0.83	8.53	3.32	403,796	1,983,815	2,387,315
สวนสยาม	4.19	0.00	2.83	2,038,442	0	2,034,971
	48,650,176	23,256,916	71,907,092			

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : เฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ.2551

สำหรับช่องทางธุรกิจของธนาคารในตลาดนัดสวนจตุจักรมีดังนี้ (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2
จำนวนช่องทางธุรกิจในตลาดนัดจตุจักร

รายชื่อธนาคาร	สาขาธนาคาร	ตู้ ATM	บาท
			สำนักงาน แลกเปลี่ยนเงิน
ธนาคารออมสิน	1	1	1
ธนาคารไทยพาณิชย์	1	7	1
ธนาคารกรุงเทพ	1	3	1
ธนาคารกสิกรไทย	1	5	1
ธนาคารกรุงไทย		1	1
ธนาคารทหารไทย	1	3	2
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา		5	1
รวม	5	25	8

ที่มา : การลงสำรวจพื้นที่ของธนาคารชาติ จำกัด(มหาชน) ¹

สาขาธนาคารในตลาดนัดสวนจตุจักรมีระยะเวลาการเปิดให้บริการดังนี้

- **ธนาคารไทยพาณิชย์** เปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันพุธ ในเวลา 09.30 - 17.30 น.
และวันพฤหัสบดี - วันอาทิตย์ ในเวลา 08.00 - 20.00 น.
- **ธนาคารกรุงเทพ** เปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันพุธ ในเวลา 08.30 - 15.30 น. และ
วันพฤหัสบดี - วันอาทิตย์ ในเวลา 07.30 - 20.00 น.
- **ธนาคารกสิกรไทย** เปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันอังคาร ในเวลา 09.30 - 15.30 น.
วันพุธ - วันศุกร์ ในเวลา 09.00 - 17.00 น. และวันเสาร์ - วันอาทิตย์ ในเวลา 07.30 - 20.00 น.
- **ธนาคารทหารไทย** เปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันพุธ ในเวลา 08.30 - 15.30 น.
และวันพฤหัสบดี - วันอาทิตย์ ในเวลา 07.30 - 20.00 น.¹

¹ การลงสำรวจพื้นที่ของธนาคารชาติ จำกัด (มหาชน) จะทำการสำรวจระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม 2551 - 5 สิงหาคม 2551 ตั้งแต่เวลา 8.00 น. – 18.00 น.

- **ธนาคารออมสิน** เปิดให้บริการ วันจันทร์ – วันพุธ ในเวลา 08.30 - 15.30 น. และ วันพฤหัสบดี - วันอาทิตย์ ในเวลา 07.30 - 20.00 น.

โดยแต่ละสาขานาครจะมีการให้บริการทางการเงินลักษณะคล้ายกัน เช่น ฝาก ถอน โอน สินเชื่อ แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

ด้วยควมมีศักยภาพทางธุรกิจทำให้ตลาดนัดจตุจักรไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้ความนิยมมาท่องเที่ยวมากเป็นลำดับต้นๆและในตลาดนัดสวนจตุจักรมีร้านค้าประกอบธุรกิจขายสินค้าและบริการเป็นจำนวนมาก ทางธนาคารจึงจึงมีความสนใจที่จะเปิดช่องทางธุรกิจของธนาคารในการให้บริการทางการเงินของธนาคาร โดยการเปิดช่องทางธุรกิจของธนาคารอาจจะต้องวิเคราะห์จากผลการดำเนินงานของช่องทางธุรกิจ เป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจลงทุนในเรื่องดังกล่าว แต่การเปิดช่องทางธุรกิจในตลาดนัดสวนจตุจักรซึ่งมีประชาชนเข้ามาท่องเที่ยว และทำการค้าเป็นจำนวนมากนั้นอาจจะทำให้การเปิดช่องทางธุรกิจถือเป็นการโฆษณาธนาคารให้ประชาชนได้รู้จักธนาคารมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากโฆษณาทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เมื่อประชาชนรู้จักธนาคารมากยิ่งขึ้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเลือกมาใช้บริการทางการเงินของธนาคารตามแหล่งต่างๆมากยิ่งขึ้น กรณีศึกษาในครั้งนี้มีพื้นที่เป้าหมายที่ตลาดนัดจตุจักร (Chatuchak Market) หรือที่เรียกกันว่า JJ Market ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญที่จะทำให้การให้บริการทางการเงินของธนาคารไปถึงลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ตลาดนัดจตุจักรซึ่งพื้นที่ที่จำกัด และในปัจจุบันตลาดนัดสวนจตุจักรมีร้านค้าต่างๆเข้ามาจับจองพื้นที่เพื่อทำธุรกิจการค้าเป็นจำนวนมาก จนไม่มีพื้นที่ว่างเหลือพอให้ธนาคารไปเปิดสาขานาครได้อันเนื่องมาจากพื้นที่สาขานาครจะต้องใช้พื้นที่ในการให้บริการประมาณ 100 ตร.ม. มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับขอบเขตการให้บริการของ สาขาทั่วไป สาขาอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ของธนาคารพาณิชย์ พบว่าการให้บริการทางการเงินของสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะมีความเหมาะสมในการเปิดดำเนินงานในตลาดนัดจตุจักรมากกว่าสาขานาคร โดยข้อจำกัดในเรื่องของการถอนเงินนั้นจะสามารถแก้ไขได้โดยมีการติดตั้งเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการฝากถอนเงินอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine : ATM) เพื่อให้บริการถอนเงินสดได้ โดยลูกค้าส่วนใหญ่ที่จะมาใช้บริการในตลาดนัดจตุจักรจะมีบัญชีเงินฝาก และบัตร ATM ของธนาคารพาณิชย์อยู่แล้ว และพื้นที่ในการจัดตั้งสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะใช้พื้นที่ประมาณ 50 ตร.ม. ซึ่งจะน้อยกว่าพื้นที่ในการจัดตั้ง

สาขาธนาคาร รวมทั้งในปี พ.ศ.2553 ทางสำนักงานที่ดูแลพื้นที่ตลาดนัดสวนจตุจักรจะมีการคัดเลือกผู้ที่จะมาเช่าพื้นที่ในตลาดนัดสวนจตุจักรใหม่ โดยให้หน่วยงานองค์กรต่างๆ หรือบุคคลที่สนใจเข้ามาประมูลเสนอราคาค่าเช่าพื้นที่ที่สนใจ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในพื้นที่ตลาดนัดสวนจตุจักร โดยนำปัจจัยต่างๆมาทำการวิเคราะห์ร่วมกันอาทิเช่น แหล่งที่มาของรายได้ และค่าใช้จ่ายของการจัดตั้งสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งกฎของธนาคารแห่งประเทศไทยในการอนุญาตให้สาขาธนาคาร สำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ทำธุรกรรมทางการเงินชนิดต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นการทำวิจัยครั้งนี้จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนร้านค้า และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติที่เดินทางมาในพื้นที่ตลาดนัดสวนจตุจักรต่อวันและแต่ละช่วงเวลา จำนวนสาขาธนาคาร สำนักงานบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และตู้ ATM ในแต่ละจุดในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมในการทำธุรกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และร้านค้าในตลาดจตุจักรเป็นกลุ่มหลัก สำหรับข้อมูลที่ได้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนในการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งร้านค้าต่างๆว่ามีลักษณะอย่างไร และนำผลวิเคราะห์ดังกล่าวมาจัดทำแผนธุรกิจเพื่อจัดตั้งสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารในพื้นที่ของตลาดนัดสวนจตุจักรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสมในการให้บริการทางการเงินชนิดต่างๆในตลาดนัดจตุจักร โดยพิจารณาจาก จำนวนนักท่องเที่ยวและ ร้านค้าในตลาดนัดจตุจักร และพฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินของนักท่องเที่ยว และร้านค้าในตลาดนัดจตุจักรการใช้บริการเปิดสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดนัดจตุจักร

1.2.2 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการเปิดสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดนัดจตุจักร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะพื้นที่ตลาดนัดสวนจตุจักรและครอบคลุมถึงตลาดนัด Sunday โดยเน้นมุมมองด้านอุปสงค์ (Demand Side) ซึ่งต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินของธนาคาร ทำการสำรวจด้วยวิธีการสังเกต และสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในตลาดนัดสวนจตุจักร เพื่อนำข้อมูล

ดังกล่าวมาจัดทำแผนธุรกิจในการเปิดสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคาร เพื่อให้บริการในพื้นที่ตลาดนัดจตุจักร โดยจะทำการสำรวจระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม 2551 - 5 สิงหาคม 2551

1.4 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มีรายละเอียดของข้อมูลดังนี้

1.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ข้อมูลในกลุ่มนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร รวมทั้งสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาก่อนทำการสำรวจ

1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้าท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งรายละเอียดตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในกรุงเทพมหานคร

2) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลหลักเกณฑ์การประกอบกิจการสาขาธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ สาขาทั่วไป สาขาอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

3) เว็บไซต์ตลาดนัดจตุจักร (www.jatujakguide.com)

ข้อมูลจำนวนร้านค้า สาขาธนาคารพาณิชย์ ในตลาดนัดจตุจักร

4) หน่วยงานอื่นๆ

ข้อมูลอื่นๆ ได้แก่ ตำรา เอกสารวิชาการต่างๆ บทความ บทวิจารณ์ ตลอดจนหนังสือต่างๆ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ข้อมูลในกลุ่มนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจำนวนลูกค้าที่เข้ามาภายในตลาดนัดสวนจตุจักร การสอบถามข้อมูลจากร้านค้า และสอบถามลูกค้าชาวไทยชาวต่างชาติ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสังเกตที่ผ่านการทดลองใช้มาแล้ว

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องถึงพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินของนักท่องเที่ยวและร้านค้าในตลาดนัดจตุจักร เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินของธนาคารให้ตรงตามความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

1.5.2 นำข้อมูลพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินของนักท่องเที่ยวและร้านค้าในตลาดนัดจตุจักรมาวิเคราะห์และจัดทำแผนธุรกิจเพื่อลดความเสี่ยงในการเปิดสำนักงาน แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดนัดจตุจักร